

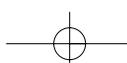
**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ**

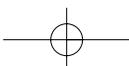
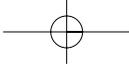
**Η ΕΥΕΛΙΚΤΗ ΖΩΝΗ
ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

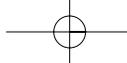
**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
*ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ***

**Αντιπροσωπευτικές εργασίες μαθητών
Σχολικό έτος 2003 - 2004**

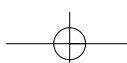

**Η ΕΥΕΛΙΚΤΗ ΖΩΝΗ
ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
*ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ***

Σχολικό έτος 2003 - 2004

Υπεύθυνος του φορέα: **Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος,**
Ομότιμος Καθηγητής Α.Π.Θ.,
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Το έργο συγχρηματοδοτείται από το Γ' Κ.Π.Σ. της Ευρωπαϊκής Ένωσης
 (75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους)

Ενέργεια 2.2.1.: «Αναμόρφωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εκπαιδευτικού υλικού
 στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση»

Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.γ.: «Πειραματικά Προγράμματα Εκπαίδευσης»

Τίτλος Έργου: «Διεύρυνση της Ενέλικτης Ζώνης στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση»

Επιστημονική υπεύθυνη Έργου: **Δήμητρα Σπυροπούλου**
Μόνιμη Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Ομάδα Έργου

Γιαγκάζογλου Σταύρος, Σύμβουλος του Π.Ι.
 (υπεύθυνος περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας)

Καγκά Ευαγγελία, Σύμβουλος του Π.Ι.
 (υπεύθυνη περιφέρειας Αττικής και Κρήτης)

Κοσμίδου Χρυσούλα, Σύμβουλος του Π.Ι.
 (υπεύθυνη περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου)

Σιγάλας Γεώργιος, Σύμβουλος του Π.Ι.
 (υπεύθυνος περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας)

Σπυροπούλου Δήμητρα, Μόνιμη Πάρεδρος του Π.Ι.
 (υπεύθυνη περιφέρειας Αττικής και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης)

Γαλανοπούλου Αглаΐα, Πάρεδρος επί θητεία του Π.Ι.
 (υπεύθυνη περιφέρειας Ηπείρου και Ιονίων Νήσων)

Γρηγοριάδου Αλεξάνδρα, Πάρεδρος επί θητεία του Π.Ι.
 (υπεύθυνη περιφέρειας Βορείου Αιγαίου)

Καφετζόπουλος Κων/νος, Πάρεδρος επί θητεία του Π.Ι.
 (υπεύθυνος περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας)

Κούτσικος Ηλίας, Πάρεδρος επί θητεία του Π.Ι.
 (υπεύθυνος περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας)

Πολύζος Γεώργιος, Πάρεδρος επί θητεία του Π.Ι.
 (υπεύθυνος περιφέρειας Θεσσαλίας)

Στάππα Ματίνα, Πάρεδρος επί θητεία του Π.Ι.
 (υπεύθυνη περιφέρειας Πελοποννήσου)

Φωσβίνκελ Αννέτε, Πάρεδρος επί θητεία του Π.Ι.
 (υπεύθυνη περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας)

Ομάδα υποστήριξης του Έργου

Βουτυράκης Ιωάννης, Αποσπασμένος εκπαιδευτικός στο Π.Ι.

Μπλέσιος Αθανάσιος, Αποσπασμένος εκπαιδευτικός στο Π.Ι.

Νίκα Ελένη, Αποσπασμένη εκπαιδευτικός στο Π.Ι.

Ρούσσοις Γεώργιος, Αποσπασμένος εκπαιδευτικός στο Π.Ι.

ISBN: 960-407-166-1

Παραγωγή: Χρωμοτύπ Θεσσαλονίκης α.ε.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Πρόλογος Προέδρου του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.....	7

ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ν. ΑΡΚΑΔΙΑΣ

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΗΜΗΤΣΑΝΑΣ

Τουριστικός οδηγός της Δημητσάνας	9
Ήθη και έθιμα της περιοχής της Δημητσάνας	13
Κάπνισμα, μια βλαβερή συνήθεια.....	35

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

Από το Μινωϊκό και Μυκηναϊκό Ανάκτορο ως το Ναό του Παρθενώνα.....	43
Εφηβική ηλικία-Σωματικές αλλαγές-Συναισθηματικές μεταπτώσεις - Αντιμετώπιση...	45
Ανθρώπινα δικαιώματα-Δικαιώματα του παιδιού	47
Το ένδυμα στην αρχαία Ελλάδα.....	51
Από το σταφύλι στο κρασί.....	55
Δομή, οργάνωση και λειτουργία του Δήμου Τρίπολης.....	58
Αναγέννηση: Η δημιουργία του Νεότερου Ευρωπαϊκού Πολιτισμού.....	60
Το άλλο μισό της κοινωνίας	63

ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ν. ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

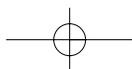
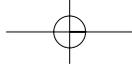
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΘΙΚΙΩΝ

Διατροφή και Υγεία.....	67
Οι σεισμοί στην περιοχή μας	73
Άσκηση και Υγεία.....	74

ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ

Διαχείριση του χρόνου και τρόποι καλύτερης αξιοποίησής του	76
--	----

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

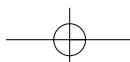
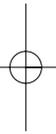
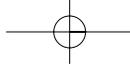
Το Υπ.Ε.Π.Θ., μέσω του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, με την εφαρμογή και την αξιολόγηση του καινοτόμου προγράμματος «Ευέλικτη Ζώνη» σε σχολικές μονάδες της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, επιδιώκει την υιοθέτηση από τους εκπαιδευτικούς εναλλακτικών μεθόδων διδασκαλίας και μάθησης, με σκοπό τη σύνδεση της σχολικής γνώσης με την καθημερινή ζωή και γενικότερα τον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού συστήματος.

Το πρόγραμμα της Ευέλικτης Ζώνης (Ε.Ζ.) βασίζεται στην αναδιάταξη του σχολικού χρόνου, ώστε να διατίθενται δύο ώρες από το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου για τη μελέτη θεμάτων, που παρουσιάζουν γενικότερο ενδιαφέρον, με διαδικασίες συλλογικής διερεύνησης. Παράλληλα η Ε.Ζ. δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή των καινοτομιών που εισάγουν το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών και τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών των γνωστικών αντικειμένων που διδάσκονται στο σημερινό σχολείο.

Στο πλαίσιο της δημοσιοποίησης/διάχυσης των αποτελεσμάτων του προγράμματος, πραγματοποιείται η παρούσα έκδοση, στην οποία δημοσιεύονται σχέδια εργασίας που εκπονήθηκαν από μαθητές/τριες σε συνεργασία με τους καθηγητές/τριες τους κατά τη διάρκεια υλοποίησης του πιλοτικού προγράμματος. Η επιλογή του υλικού πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με τους κατά τόπους Σχολικούς Συμβούλους, με τα μέλη των Τοπικών Επιτροπών Στήριξης και το μέλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου που ήταν υπεύθυνο στην αντίστοιχη διοικητική περιφέρεια. Το περιεχόμενο του περιοδικού αποτελεί ένα πρωτογενές εκπαιδευτικό υλικό, που θεωρούμε ότι μπορεί να δώσει αφορμή για ανάληψη παρόμοιων πρωτοβουλιών και από άλλα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας.

Θα επιθυμούσαμε, τέλος, να εκφράσουμε τις θερμές ευχαριστίες μας σε όλους τους συντελεστές της παρούσας έκδοσης.

Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
Ομότιμος Καθηγητής Α.Π.Θ.

ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ν. ΑΡΚΑΔΙΑΣ

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΗΜΗΤΣΑΝΑΣ

Τάξη: Α΄

ΘΕΜΑ: «Τουριστικός οδηγός της Δημητσάνας»

Σχολικό έτος 2003-2004

Επιλογή θέματος

Το πρώτο βήμα ήταν να επιλεγεί ένα θέμα, που θα κινητοποιούσε τους μαθητές και θα προκαλούσε το ενδιαφέρον τους. Οι συμμετέχοντες καθηγητές σε συνεργασία με τους μαθητές αποφάσισαν να φτιάξουν έναν τουριστικό οδηγό της Δημητσάνας.

Σκοπός του προγράμματος

Να γνωρίσουν τα παιδιά τον τόπο τους, να τον αγαπήσουν και να τον προβάλλουν, προσελκύοντας επισκέπτες μέσω ενός τουριστικού οδηγού.

Στόχοι του προγράμματος

- ✓ Να έλθουν τα παιδιά σε επαφή με την ιστορία και τον πολιτισμό του τόπου τους και συγκεκριμένα:
  - Να γνωρίσουν και να εκτιμήσουν την πολιτιστική κληρονομιά
  - Να γνωρίσουν τις ιστορικές καταβολές των κατοίκων της περιοχής
  - Να μάθουν τη λαϊκή παράδοση
  - Να συγκεντρώσουν στοιχεία από το παρελθόν της πόλης με δραστηριότητες που αφορούν το παρόν
  - Να επισκεφθούν και να φωτογραφίσουν τα αξιοθέατα της περιοχής.
- ✓ Να συνεργαστούν, να επικοινωνήσουν, να αναλάβουν πρωτοβουλίες μέσα από συλλογικές δράσεις, να δημιουργήσουν.
- ✓ Να αναπτύξουν ικανότητες αυτοπεποίθησης και κριτικής σκέψης.
- ✓ Να κατανοήσουν έννοιες, όπως: αγροτουρισμός, οικοτουρισμός, αειφόρος τουριστική ανάπτυξη, κ.ά.
- ✓ Να κατανοήσουν τη σημασία της διατήρησης των φυσικών και πολιτιστικών ιδιαιτεροτήτων και να διαμορφώσουν θετική στάση για τη διαχείριση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Επιλογή μεθοδολογίας

Η μεθοδολογία για την εκπόνηση του παραπάνω εγχειρήματος είναι η εξής:

- ❖ Πρόταση και εκπόνηση αναλυτικού σχεδίου
- ❖ Συγκρότηση ομάδων - ανάθεση αρμοδιοτήτων
- ❖ Σύνταξη ημερολογίου δραστηριοτήτων
- ❖ Έρευνα (ατομική ή ομαδική)
- ❖ Επισκόπηση (έρευνα με ερωτηματολόγια και συνεντεύξεις για να μετρηθούν οι γνώσεις, οι αξίες και οι στάσεις των εμπλεκόμενων φορέων - συμπεριλαμβανομένων και των μαθητών - για το συγκεκριμένο θέμα)
- ❖ Αναζήτηση πηγών πληροφόρησης - Επίσκεψη στη Βιβλιοθήκη Δημητσάνας - Δανεισμός βιβλίων - Άντληση πληροφοριών από internet - Αξιοποίηση υλικού
- ❖ Αυτοπαρατήρηση με επισκέψεις σε μουσεία (Εκκλησιαστικό μουσείο - Βιβλιοθήκη - Μουσείο Υδροκίνησης), αρχαιολογικούς χώρους (Κάστρο - Αρχαία Γόρτυνα), μοναστήρια (Ι.Μ.Αιμυαλών, Μονή Φιλοσόφου, Ι.Μ.Τιμίου Προδρόμου, Καλαμίου), επιχειρήσεις (ξενοδοχεία, εστιατόρια)
- ❖ Έκθεση φωτογραφίας
- ❖ Χρήση νέων τεχνολογιών, δηλαδή εργασία με Η.Υ., μαγνητοσκόπηση, φωτογράφιση, δημιουργία slides
- ❖ Παρακολούθηση βιντεοταινίας «Ο ΛΟΥΣΙΟΣ», πολυμορφικού δίσκου (CD) «ΣΤΑ ΧΝΑΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΥΣΑΝΙΑ»
- ❖ Επεξεργασία δεδομένων, εξαγωγή αποτελεσμάτων
- ❖ Σύνταξη και εκτύπωση τουριστικού οδηγού σε μορφή 10 x 20 εκ. (Pocket size)
- ❖ Παρουσίαση των αποτελεσμάτων με τη χρήση του προγράμματος Powerpoint, προβολή video, έκθεση φωτογραφίας
- ❖ Προώθηση τουριστικού οδηγού

Σχέδιο δοκιμαστικής εφαρμογής

ΒΗΜΑ 1ο

- Ορισμός συντονιστή, καθηγητών και μαθητών που θα συμμετέχουν στο πρόγραμμα.
- Επιλογή θέματος.

ΒΗΜΑ 2ο

- Επαρκής βιβλιογραφική ενημέρωση ή και επιμόρφωση (αν είναι εφικτό) των καθηγητών, στοχοθεσία και επιλογή μεθόδων κατάλληλων για την υλοποίηση του προγράμματος.
- Σύνταξη ημερολογίου δραστηριοτήτων (το πρόγραμμα πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι τις 15 Μαΐου 2004).

ΒΗΜΑ 3ο

- Συγκρότηση ομάδων (2 ατόμων). Ανάθεση αρμοδιοτήτων.
- Εκπόνηση δραστηριοτήτων με βάση το ημερολόγιο (συλλογή πληροφοριών από βιβλιοθήκη, ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, επισκέψεις σε μουσεία, εκδρομές, κ.ά).

ΒΗΜΑ 4ο

- Συλλογή υλικού, έλεγχος από τους συμμετέχοντες καθηγητές και στη συνέχεια επεξεργασία, αρχειοθέτηση και διανομή σε όλους τους μαθητές. Σύνταξη ατομικών εκθέσεων.
- Εξαγωγή συμπερασμάτων.
- Σύνταξη φυλλαδίου με τα αποτελέσματα της εργασίας.
- Σύνταξη τουριστικού οδηγού.

ΒΗΜΑ 5ο

- Παρουσίαση της εργασίας στο αμφιθέατρο του σχολείου (προβολή video, slides σε Powerpoint, έκθεση φωτογραφίας, έκθεση ζωγραφικής) παρουσία μαθητών, συλλόγου γονέων και κηδεμόνων, συμμετεχόντων φορέων, τοπικών παραγόντων).
- Αξιολόγηση του προγράμματος.

Διαθεματική προσέγγιση

- ΑΡΧΑΙΑ: Πληροφορίες από αρχαία κείμενα (π.χ. «Αρκαδικά» του Πausanias)
Επεξεργασία κειμένων
- ΙΣΤΟΡΙΑ: Η ιστορία του τόπου - Τα μουσεία
- ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ: Οι μοναστικές κοινότητες της περιοχής
- ΦΥΣΙΚΗ-ΧΗΜΕΙΑ: Ο Λούσιος ποταμός
- ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ: Αθλητικές δραστηριότητες στην περιοχή
- Η/Υ: Άντληση πληροφοριών μέσω Internet, επεξεργασία δεδομένων, τελική διαμόρφωση οδηγού
- ΣΕΠ: Επαγγέλματα που χάθηκαν, επαγγελματικές δραστηριότητες που ανέρχονται λόγω τουριστικής ανάπτυξης

Μεθοδολογία αξιολόγησης

Η αξιολόγηση του προγράμματος:

- ❖ Αφορά την παιδαγωγική ομάδα και το ίδιο το σχολείο
- ❖ Συμμετέχουν όλοι όσοι ενεπλάκησαν στο πρόγραμμα (μαθητές, καθηγητές)
- ❖ Γίνεται σε τρεις φάσεις:

Α) Πριν από την έναρξη του προγράμματος (προ-αξιολόγηση)

Σ' αυτή τη φάση οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν προσπαθούν με διάφορους τρόπους

να καθορίσουν το γνωστικό επίπεδο των μαθητών έτσι ώστε να δράσουν ανάλογα.

B) Σε όλη τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος, συνεχώς ή κατά διαστήματα (διαμορφωτική αξιολόγηση)

Με την αξιολόγηση αυτή γίνεται η ανατροφοδότηση(feedback), η διόρθωση της πορείας με τροποποιήσεις ή αλλαγές όπου χρειάζεται.

Γ) Στο τέλος του προγράμματος (τελική αξιολόγηση)

Αξιολογείται και εκτιμάται κατά πόσο επιτεύχθηκαν οι παιδαγωγικοί και διδακτικοί στόχοι του προγράμματος. Η αξιολόγηση αυτή γίνεται με ερωτηματολόγια, ατομικές εκθέσεις των μαθητών ή με συζητήσεις.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΗΜΗΤΣΑΝΑΣ

Τάξη: Β΄

ΘΕΜΑ: «Ήθη και Έθιμα της περιοχής της Δημητσάνας»

Σχολικό έτος 2003-2004

ΕΥΕΛΙΚΤΗ ΖΩΝΗ

Μαθητές:

Αλεξοπούλου Αθανασία
Κανδηλώρου Μαρία
Καραμάνη Γεωργία
Μητρόπουλος Γεώργιος
Νικολοπούλου Θεοδώρα
Ντάβου Αικατερίνη
Ραδαίος Σταύρος
Ρουσιάς Δημήτριος
Τσαφαράς Σπυρίδων

Υπεύθυνοι καθηγητές:

Συντονίστρια καθηγήτρια: Γκόνου Μαρίτσα (Μαθηματικός)

Συνεργάτες καθηγητές: Ντιροπλάκη Κωνσταντίνα (Αγγλικών)

Μπαλιούσης Ευάγγελος (Βιολόγος)

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΔΗΜΗΤΣΑΝΑΣ

«Τα ήθη και τα έθιμά μας πηγάζουν από την μετεξέλιξη των παραδόσεων των προγόνων μας και εμείς με τον καλύτερο δυνατό τρόπο προσπαθούμε να τα διατηρήσουμε και να τα αφήσουμε κληρονομιά στους απογόνους μας χωρίς αυτά να αλλοιωθούν.»

Επιλογή θέματος

Η επιλογή του θέματος έγινε από τους μαθητές πριν αρχίσει το πρόγραμμα της Ευέλικτης Ζώνης. Οι μαθητές έδειξαν μεγάλο ενθουσιασμό μόλις έμαθαν ότι το σχολείο μας εντάχθηκε στην Ευέλικτη Ζώνη. Μεταξύ δώδεκα θεμάτων που προτάθηκαν από τους μαθητές και από τους υπεύθυνους καθηγητές, οι μαθητές επέλεξαν με συντριπτική πλειοψηφία το θέμα «Ήθη και έθιμα της περιοχής Δημητσάνας».

Σκοπός του προγράμματος

- ✓ Να γνωρίσουν οι μαθητές τις παραδόσεις του τόπου τους και τον ρόλο που παίζουν στην κοινωνία ανά εποχή.
- ✓ Να γνωρίσουν οι μαθητές τα ήθη και τα έθιμα της Δημητσάνας αλλά και της γύρω περιοχής και να τα καταγράψουν.
- ✓ Να έρθουν σε επαφή με την ελληνική παράδοση.
- ✓ Καλύτερη γνωριμία των μαθητών με τον τόπο τους.
- ✓ Να γνωρίσουν οι μαθητές τρόπους διασκέδασης που είχαν οι παλαιότεροι και να τους συγκρίνουν με τους ξενόφερτους-σύγχρονους τρόπους διασκέδασης.
- ✓ Σύνδεση της σχολικής γνώσης με τα ενδιαφέροντά τους και την τοπική κοινωνία. Να βγουν από τα στενά όρια της οικογένειας και του σχολείου και να έλθουν σε επαφή με άλλα άτομα και φορείς.
- ✓ Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη την ευαισθησία των παιδιών για τα έθιμα που σιγά - σιγά εκλείπουν έχουμε την πεποίθηση ότι αυτή η εργασία θα αποτελέσει το έναυσμα για περαιτέρω δραστηριοποίηση των μαθητών στην τοπική κοινωνία.

Στόχοι του προγράμματος

Για τους μαθητές

- ✓ Να καταγράψουν τα έθιμα της περιοχής τους.
- ✓ Ανάπτυξη προσαρμοστικότητας και επικοινωνιακές ικανότητες.
- ✓ Να ασκηθούν στην συνεργασία με την ομάδα. Να μάθουν να εργάζονται υπεύθυνα ατομικά, αλλά και συλλογικά. Να συνεργάζονται αρμονικά με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας τους, αλλά και οι ίδιες οι ομάδες μεταξύ τους.
- ✓ Να ασκηθούν στο γραπτό καθώς και στον προφορικό λόγο.
- ✓ Ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας.

- ✓ Ανάπτυξη αυτοεκτίμησης και δεξιοτήτων, ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και της αυτογνωσίας.
- ✓ Να καταγράφουν πληροφορίες αρχικά από το οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον και κατόπιν από την ευρύτερη κοινότητα.
- ✓ Να συλλέγουν πληροφορίες από άλλες πηγές π.χ. Βιβλιοθήκη, Internet.
- ✓ Να αξιοποιούν τις πληροφορίες που συλλέγουν και να τις οργανώνουν καλύτερα σε ποικίλες μορφές.
- ✓ Να αναλύουν και να επεξεργάζονται πληροφορίες.
- ✓ Να προσεγγίσουν διαθεματικά το θέμα Έθνη και Έθιμα.
- ✓ Τέλος, θα αναπτύξουν θεμελιώδεις ικανότητες, όπως η κρίση, η λήψη αποφάσεων και ο σχεδιασμός.

Για τους εκπαιδευτικούς

- ✓ Οι εκπαιδευτικοί ανακαλύπτουν νέες ικανότητες και ενδιαφέροντα των μαθητών.
- ✓ Βοηθούν να αναπτύξουν κάποια σημεία της προσωπικότητάς τους που δεν τους δίνεται η ευκαιρία σε καθημερινή βάση.
- ✓ Βελτιώνονται οι σχέσεις μεταξύ τους αλλά και με τους μαθητές.

Για την κοινότητα

- ✓ Σίγουρα η τοπική κοινότητα έχει μεγάλο όφελος από την υπενθύμιση παλαιών εθίμων που τείνουν να εκλείψουν.
- ✓ Γλυκιά νοσταλγία πλημμυρίζει τις καρδιές τους, όταν διηγούνται τα έθιμα που είχαν παλιά. Παλιές θύμησες έρχονται στην επιφάνεια.
- ✓ Η καταγραφή των εθίμων είναι μεγάλη προσφορά για την τοπική κοινωνία και μάλιστα από μικρούς μαθητές.
- ✓ Ίσως σκεφθούν να αναβιώσουν κάποια από αυτά και να δουν, ότι είναι καλύτερα από τον ξενόφερτο τρόπο ζωής και διασκέδασης.

Μέθοδος

Μαθητοκεντρική - Ομαδοκεντρική

Τρόπος εργασίας

- ❖ Ευαισθητοποίηση των μαθητών για το θέμα - Ενημέρωση.
- ❖ Χωρισμός των μαθητών σε τρεις ομάδες εργασίας, όπου κάθε μία εποπτεύει ένας υπεύθυνος καθηγητής.
- ❖ Ατομική αλλά και συλλογική εργασία στην τάξη.
- ❖ Ατομική εργασία στο σπίτι με τη συμβολή των γονέων, παππούδων, γιαγιάδων και θείων.

Μεθοδολογία

- ❖ Συγκέντρωση υλικού από την Βιβλιοθήκη του σχολείου, την Δημοτική Βιβλιοθήκη της Δημητσάνας, το Internet, βιβλία από τοπικές εκδόσεις που έφεραν οι μαθητές.

- ❖ Συγκέντρωση φωτογραφικού υλικού με φωτογραφίες που έβγαλαν οι ίδιοι οι μαθητές, αλλά και αυτές που συγκέντρωσαν.
- ❖ Επισκέψεις - συνεντεύξεις σε ηλικιωμένους και συγκέντρωση υλικού.
- ❖ Επίσκεψη στην Δημοτική Βιβλιοθήκη.
- ❖ Επίσκεψη στην μονή των Αιμιαλών, όπου οι Δημητσανίτες συνηθίζουν να γιορτάζουν την Ανάσταση και συγκέντρωση υλικού για το τελετουργικό του Πάσχα.
- ❖ Επιλογή και ταξινόμηση των πληροφοριών.
- ❖ Χρονικός προγραμματισμός, από τους μαθητές, των ενεργειών για την ολοκλήρωση της εργασίας.
- ❖ Καθορισμός ημερομηνιών (αρκετών) για έλεγχο του καθορισθέντος χρονοδιαγράμματος και της ευρισκόμενης κάθε φορά πορείας της εργασίας.
- ❖ Ο Καθορισμός των επιμέρους ενοτήτων που θα συμπεριλάβουμε στη εργασία θα γίνει κατόπιν συζήτησης με τους μαθητές.
- ❖ Σύνταξη ερωτηματολογίου για την έρευνα που πρόκειται να διεξάγουμε σχετικά με το πόσο οι μαθητές του σχολείου και οι νέοι της Δημητσάνας γνωρίζουν τα έθιμα της περιοχής τους και κατά πόσο θα ήθελαν να αναβιώσουν κάποια από αυτά.
- ❖ Αποστολή ερωτηματολογίου. Στατιστική επεξεργασία με την βοήθεια της υπευθύνου. Ανάλυση αποτελεσμάτων.
- ❖ Συγγραφή διαλόγων για το γάμο.
- ❖ Οργάνωση θεατρικού με θέμα «Αναπαράσταση παραδοσιακού γάμου».
- ❖ Οργάνωση των Σχολικών εορτών Χριστουγέννων-Πάσχα, όπου και θα γίνεται παρουσίαση των αντίστοιχων εθίμων.
- ❖ Συμμετοχή στο Έθιμο του Μακαρονά, που διοργανώνει ο Δήμος της Απόκριες.
- ❖ Αναβίωση παλαιών παιχνιδιών από τους μαθητές στο σχολείο.
- ❖ Συγγραφή εντύπου, όπου θα καταγράφεται όλη η δουλειά που έγινε.
- ❖ Δημοσιεύσεις σε τοπικές εφημερίδες -όπως της αδελφότητας Δημητσανιτών-μέρους της εργασίας.
- ❖ Δημοσίευση της εργασίας στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του σχολείου μας και σε άλλες εκπαιδευτικές πύλες.
- ❖ Παρουσίαση του προγράμματος σε όλο το σχολείο, αλλά και στην τοπική κοινωνία.
- ❖ Αξιολόγηση του προγράμματος.

*Μαθητές του προγράμματος
από την γιορτή των Χριστουγέννων*

ΟΜΑΔΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

1η Ομάδα

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Γκόνου Μαρίτσα

Μαθητές: Νικολοπούλου Θεοδώρα
Ρουσιάς Δημήτριος
Τσαφαράς Σπυρίδων

2η Ομάδα

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Ντιροπλάκη Κωνσταντίνα

Μαθητές: Αλεξοπούλου Αθανασία
Κανδηλώρου Μαρία
Ντάβου Αικατερίνη

3η Ομάδα

Υπεύθυνος καθηγητής: Μπαλιούσης Ευάγγελος

Μαθητές: Καραμάνη Γεωργία
Μητρόπουλος Γεώργιος
Ραδαίος Σταύρος

Οι μαθητές του προγράμματος μαζί με τους υπεύθυνους καθηγητές

Ακτινωτό Διάγραμμα

